

Šolski center Celje
Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko

SPOMINEK NAŠIH KORENIN

Raziskovalna naloga

Avtorice:

Manja KRIŽANEC, 4A1
Gabrijela KOŠEC, 4A1
Živa PEROVEC, 3A1

Mentorica:

Mateja LOGAR, univ. dipl. inž. TET

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2023/2024

Kazalo vsebine

1	Uvod	8
2	Namen in cilj	9
3	Hipoteze	10
4	Metode dela	11
5	Teoretični del	12
5.1	Etnologija	12
5.2	Baker	14
5.3	Lan	17
5.4	Kelti na Slovenskem	20
6	Od ideje do izdelka	22
6.1	Modne skice	22
6.2	Tehnične skice	24
6.3	Krojni deli	27
7	Izdelek	33
7.1	Končni izdelek	33
7.2	Tehnološki proces	35
8	Intervju	37
9	Anketa	40
10	Analiza anket	41
11	Razstava	44
12	Zaključek	48
13	Viri in literatura	49
14	Priloge	51

Kazalo slik

Slika 1: Gorenjska narodna noša	13
Slika 2: Gorenjski nagelj.....	14
Slika 3: Baker	15
Slika 4: Kip svobode.....	16
Slika 5: Bakrene cevi	17
Slika 6: Lan	18
Slika 7: Orodje za obdelavo in predelavo lanu	18
Slika 8: Belokranjski prtiček iz lanu	19
Slika 9: Keltski zlatniki	21
Slika 10: Izdelek 1	22
Slika 11: Izdelek 2	22
Slika 12: Izdelek 3	23
Slika 13: Tehnična slika izdelka 1	24
Slika 14: Tehnična skica izdelka 2	25
Slika 15: Tehnična skica izdelka 3	26
Slika 16: Krojni deli izdelka 1	27
Slika 17: Krojni del izdelka 1	28
Slika 18: Krojni deli izdelka 2	29
Slika 19: Krojni del izdelka 2	30
Slika 20: Krojni deli izdelka 3	31
Slika 21: Krojni deli izdelka 3	32
Slika 22: Torbica 1	33
Slika 23: Torbica 2	34
Slika 24: Torbica 3	34
Slika 25: Vsi izdelki	44
Slika 26: Izdelek 1	45
Slika 27: Izdelek 2	46
Slika 28: Izdelek 3	47

Kazalo grafov

Graf 1: Ali bi vi naš izdelek prodajali?	41
Graf 2: Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine?	41
Graf 3: Ali opazite simbole narodne noše?	42
Graf 4: Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov?	42
Graf 5: Ali že prodajate slovenske spominke?	43

POVZETEK

V raziskovalni nalogi z naslovom Spominek naših korenin smo podrobno opisale izdelavo spominka - torbice. Za razstave smo napisale tudi kratko zgodbo. Raziskovalna naloga se naslanja na običaje, ki so se v slovenskem okolju uveljavili že pred našim časom. Vsi sestavni deli torbice so natančno premišljeni in kohezivno prikazujejo simbole slovenske kulture. Osnova izdelka je iz lanu, ki se pogosto uporablja pri izdelavi narodne noše, nagelj je slovenski simbol, baker pa nas povezuje s Kelti, ki so v zgodovini znani kot spretni izdelovalci nakita. Izdelek naj bi spominjal na našo zgodovino in širil narodno zavest v novi generaciji. Ker smo pri nalogi sodelovale tri dijakinje, smo izdelale tri torbice. Za osnovni material smo izbrale lan in baker. Postavile smo tri hipoteze: naš spominek bo tržno zanimiv, uspele bomo organizirati razstavo naših spominkov v svojem kraju ter lan in baker bosta funkcionirala kot končni izdelek, ki nas bo spominjal na našo zgodovino. Izvedle smo tudi intervju, ker smo želele več izvedeti o narodnih nošah. Odgovore anket smo pregledale in naredile evalvacijo. Pri tem smo ugotovile, da so velikemu številu anketirancev izdelki všeč in bi jih lahko prodajali. Z anketo in intervjujem smo uspešno potrdile 1. in 3. hipotezo, medtem ko smo 2. hipotezo potrdile z organizacijo kar treh razstav. Med izdelovanjem naloge smo ugotovile, da bi se lahko naše naslednje raziskovanje ukvarjalo s trženjem.

Ključne besede: spominek, torbica, Kelti, zgodovina, narodna noša.

In the research project titled "Souvenir of our roots", we described the creation of a souvenir (a bag) in detail. We also wrote a short story for exhibitions. The research project is based on customs that have been established in the Slovenian environment since ancient times. All components of the bag are carefully considered and cohesively represent symbols of Slovenian culture. The base material of the product is linen, which is often used in the creation of folk costumes. Carnation is a Slovenian symbol, and copper represents the Celts, who are historically known as skilled jewelry makers. The product is intended to evoke our history and foster national consciousness among the younger generation. Since three students collaborated on the project, three bags were made. We chose linen and copper as base materials. Three hypotheses were set: the souvenir will be commercially

attractive; an exhibition will be organized in our local area; linen complements copper in the final creation that reminds us of our history,

First, we conducted an interview to learn more about folk costumes. Then, we reviewed the survey responses and conducted an evaluation, which showed that the majority of respondents liked the products and that they could be sold. The results of survey and interview confirmed the first and third hypotheses. We also confirmed the second hypothesis, as three exhibitions were organized. We concluded that our next research could focus on marketing.

Keywords: souvenir, bag, the Celts, history, folk costume.

1 Uvod

Za raziskovalno nalogo smo izbrale izdelavo spominka, ki predstavlja pomembne korenine slovenske kulturne zgodovine. Skozi raziskavo se bomo posvetile preučevanju zgodovine, ki je povezana z začetki našega naroda. Podrobneje bomo preučile etnologijo, baker, lan in Kelte na Slovenskem. Z raziskovalno nalogo želimo poudariti pomembnost le-teh za preteklost, sedanjost in prihodnost ter na svoj način prispevati, da naša zgodovina ne bi bila pozabljena v tem hitro spreminjajočem se svetu.

Narisale bomo modne in tehnične skice ter izdelale kroje. Nato bomo začele z izdelavo torbic. Na baker in lan bomo narisale krojne dele, ki jih potrebujemo pri izdelavi torbic, ter jih kasneje izrezale. Na lan bomo prilepile lepilno medvlogo. Baker bomo izrezale z žagico, nato pa še pobrusile s pilo. Na koncu bomo dele iz bakra prišile na lan. Po končanem postopku izdelka bomo z različnimi metodami potrdile oziroma ovrgle tržno uspešnost le-tega pri osebah in organizacijah, ki so na tem področju strokovno usposobljene. Izvedle bomo intervju s strokovnjakinjo na področju tekstila in izdelave narodnih noš ter kontaktirale različne turistične informacijske centre in muzeje po celotni Sloveniji. Tem bomo zastavile nekaj vprašanj in prejete odgovore združile v anketo, ki jo bomo analizirale. Izdelke si bo mogoče ogledati tudi na razstavi in tako pridobiti še mnenje širše javnosti, ki na vključenih področjih nima izkušenj. S temi metodami želimo prejeti čim bolj celovite rezultate o uspehu ali neuspehu zastavljenega projekta.

2 Namen in cilj

Glavni namen naše raziskovalne naloge je bil izdelati estetski, na zgodovinskih dejstvih oblikovan spominek oziroma modni dodatek, torbico. Za osnovni material smo izbrale lan, ki ima v Sloveniji pomembno vlogo v zgodovini tekstila. Naš navdih so bili tudi Kelti, ki so živeli na Slovenskem in tu pustili velik pečat. Po spletu smo iskale ideje, kako bi združile dva materiala, ki sta zelo različna. Odločile smo se, da bomo spominek iz lanu in bakra naredile po svoji ideji in dva materiala združile v torbico.

Zadale smo si cilj, da iz dveh povsem različnih materialov naredimo moderne, sodobne torbice s pridihom preteklosti. Pokazati jih želimo tudi širši javnosti in jih v prihodnje mogoče prodajati. Prav tako smo si zadale, da bomo anketirale čim več TIC-ev in muzejev ter vprašale za mnenje o naših izdelkih.

3 Hipoteze

Torbica, izdelana iz bakra in lanu, je prispevek k ohranjanju okolja, saj se oba materiala štejeta za trajnostna in reciklabilna. Postavile smo hipoteze, ki se glasijo:

1. Naš spominek bo tržno zanimiv.
2. Uspele bomo organizirati razstavo naših modnih dodatkov.
3. Lan in baker bosta funkcionirala kot končni izdelek, ki nas bo spominjal na našo zgodovino.

Prvo hipotezo bomo potrdile ali ovrgle s pomočjo ankete.

Drugo hipotezo bomo potrdile oziroma ovrgle, ko nam uspe organizirati eno ali več razstav.

Tretjo hipotezo bomo potrdile s pomočjo ankete.

4 Metode dela

Pri raziskovanju smo uporabile različne metode dela. V teoretičnem delu smo raziskovale etnologijo, baker, lan in Kelte na Slovenskem. Naredile smo izdelke, anketo, intervju, iskale po literaturi in spletu. Anketo smo pregledale in nato vse podatke analizirale. Na koncu smo podatke tudi evalvirale.

Z lastnim izdelkom smo želele dokazati, da je možno iz dveh različnih materialov, v našem primeru sta to lan in baker, narediti sodoben, moderen in lep izdelek s pridihom slovenske preteklosti.

Anketa je pomagala potrditi oziroma ovreči hipotezi. Z njo smo javnost seznanile z našimi izdelki.

Intervjuvale smo Vlasto Čopić, dipl. inž. tekstilstva, oblikovalko, izdelovalko kostumov in narodnih noš. Od nje smo želele izvedeti nekaj več o izdelavi narodnih noš, povprašale smo jo tudi za mnenje o naših torbicah.

Informacije o bakru, lanu, etnologiji in Keltih na Slovenskem smo iskale na spletu in v različni literaturi.

5 Teoretični del

V teoretičnem delu smo opisovale etnologijo, baker, lan in Kelte na Slovenskem.

5.1 Etnologija

Naslov naše raziskovalne naloge je Spominek naših korenin, saj smo prav vse elemente črpale iz naše zgodovine. Za kovino smo izbrale baker, ki je našim prednikom, Keltom, služil kot material za izdelavo nakita. Slednji so veliko uporabljali zlato, a je to za nas finančno neizvedljivo.

Za osnovni material smo izbrale lan. Verjetno ga vsi povezujemo z Belo krajino, a med raziskovanjem smo ugotovile, da je gojenje lanu razširjeno po vsej Sloveniji, tudi na Notranjskem. Naši predniki so ga uporabljali za tekstilne izdelke (šivali so rjuhe, brisače). Nekateri te rjuhe hranijo še danes, so še vedno v dobrem stanju, in pravijo, da omogočajo zelo dober spanec. Lan je imel tudi obredno vlogo, saj si ga je vsako dekle napredlo toliko, da je imelo svojo balo.

Tako kot druga kmečka opravila je tudi pridelava lanu začela upadati. Njegov najbolj drastičen upad se je začel že v 19. stoletju in je tako po 2. svetovni vojni že skoraj izginil. Po nekaterih podatkih je bilo v 1. polovici 18. stoletja 6000 hektarov polj predivnega lanu. Do sredine 20. stoletja je ta številka padla na 1000.

Kljub vsemu pa se še vedno nekatera društva, pa tudi posamezniki, zavzemajo, da bi ta obrt ponovno oživila, in stremijo k ohranjanju starega izročila.

Vemo, da je bilo lanarstvo pomembna obrt, saj je s tem povezano kar nekaj rekov pa tudi pesmi. Pridobivanja lanu je bilo prežeto z druženjem, kjer so peli, plesali in se tudi zabavali. Za »hec« so terice, ki so jim rekli tudi hudobne ženske, mimoidočim za hlače zatakile pezdir (oleseneli del stebela). Ta navada izvira s Koroške, kjer so terice v zameno za laneni šopek dobile plačilo, povezana pa je tudi s spogledovanjem med spoloma.

V naši raziskovalni nalogi želimo med drugim opozoriti tudi na to, da je danes večina naših oblačil izdelana na drugem koncu sveta, zato si želimo, da bi naša stara tradicija ponovno oživila in tudi zaživila.

V razmislek prilagamo kitico:

Poštena je predica

in stara je resnica,
da tisto dekle kaj velja,
ki obleko vso domačo ima.

(OREŠNIK U. [Online]. Lanarstvo – pozabljena obrt: Lanarstvo v besednem izročilu. [Citirano 1. feb. 2024; 16.29]. Dostopno na spletnem mestu: <https://hotedrsica.zlk.si/dediscina/lanarstvo.html>)

V izdelek smo vključile tudi nagelj, simbol gorenjske dediščine in tradicije, ki se pojavlja tako v ljudskih pesmih in literarnih delih kot v poslikavah na lesenem pohištvu in vezeninah. Nagelj je tudi nepogrešljiv del gorenjske narodne noše, ki skupaj z rožmarinom in roženkravtom predstavlja slovenski šopek. Ženske imajo ta cvet pripet na prsih, v rokah pa držijo cekar, poln nageljčkov. Moški imajo enega pripetega na prsih, drugega pa zataknjenega za klobuk.

Slika 1: Gorenjska narodna noša

Vir: <http://www.trigo.si/index.php/siviljstvo/narodna-nosa>

Slika 2: Gorenjski nagelj

Vir: <https://www.zavodo.org/gorenjski-nageljni/>

5.2 Baker

Osnovni podatki in lastnosti bakra

Baker je rdečkasta kovina s kemičnim simbolom Cu. Njegovo latinsko poimenovanje je cuprum, to je izpeljanka iz besede Ciper, kjer so skozi zgodovino stari Rimljani kopali bakrovo rudo in pridobivali baker. Zanj je značilna zelo dobra toplotna in električna prevodnost. Obstoje je proti koroziji in enostaven za preoblikovanje.

V predmetih iz bakra so različne nečistoče, ki določajo njegovo sestavo. Tako poznamo arzenov, antimonov in čisti baker. Na ozemlju Slovenije je najpogostejši antimonov baker, razširjen je namreč na obsežnem prostoru med zahodnim robom Karpatov in Vzhodnimi Alpami.

(BEZJAK J. Tehnologija materiala. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije. 1997.)

Slika 3: Baker

Vir: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Baker#/media/Slika:NatCopper.jpg>

Zgodovina bakra

Baker in njegova uporaba sta imela vitalen pomen v zgodovini človeštva. Najzgodnejše dokaze obdelave bakra zasledimo na Bližnjem vzhodu v 9. in 8. tisočletju pr. n. št. V tem zgodnjem obdobju so predmete izdelovali iz samorodnega bakra, kmalu zatem pa se je pojavil nov način rudarjenja in predelave bakrene rude, imenovan metalurgija. Ta je prinesla popolnoma novo dožemanje uporabe kovin in posledično vodila v obdobje bakrene dobe, ki v Sloveniji zajema čas med 5. in 3. tisočletjem pr. n. št. Prednost bakra je bila predvsem v možnosti ponovnega ulivanja. Čeprav je njegova relativna mehkost omejevala uporabnost, so njegove lastnosti omogočale ponovno uporabo poškodovanih predmetov iz kovine, saj so jih lahko preprosto pretalili v nove. Sledove ulivanja bakrenih predmetov so v Sloveniji odkrili predvsem na koliščih Ljubljanskega barja. Po mnenju arheologov so bila v prazgodovini rudišča bakrove rude prav v njegovem hribovskem zaledju. Kasneje pa so bakru, za izboljšanje njegovih lastnosti, pričeli dodajati še razne legirne elemente, predvsem kositer. Tako so pridobili bron. Te tehnološke inovacije so se na Bližnjem vzhodu pojavile že v 4. tisočletju pr. n. št., širše pa so se uveljavile šele tisočletje kasneje. Trdnost brona je omogočila izdelavo popolnoma novih zvrsti predmetov: mečev, suličnih osti, srpov in različnih vrst sekir. Bakru pa niso dodajali le kositra, med bronastimi zlitinami s prehoda iz bronaste v železno dobo namreč izstopajo predvsem predmeti z velikim deležem svinca.

Med enega izmed najbolj dragocenih predmetov v arheološkem gradivu Slovenije štejemo prestižno bronasto orožje, ki omogoča hipotetično rekonstrukcijo tedanje bojovniške oprave. Segi vse nazaj do druge polovice 2. tisočletja pr. n. št.

Uporaba bakra

Najpomembnejši proizvajalci kovine so ZDA, Kanada, Čile in Zambija. Baker je največkrat uporabljen kot čista kovina. Kadar je za izdelke potrebna večja trdota, se uporabljajo njegove zlitine, predvsem medenina in bron. Uporablja se za izdelavo električnih žic, hišnih dekoracij, elektromotorjev, vakumskih cevi ... Zaradi njegove mehke in kovne narave pa se uporablja tudi za izdelovanje nakita, modnih dodatkov in kiparstvo. Najbolj poznan izdelek, ki je narejen iz bakra, je najverjetneje newyorški Kip svobode, ki pa sicer zaradi oksidacije nima več svoje značilne rdečkaste barve. Izdelan je bil leta 1886 in tehta kar neverjetnih 31 ton.

Slika 4: Kip svobode

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Kip_svobode

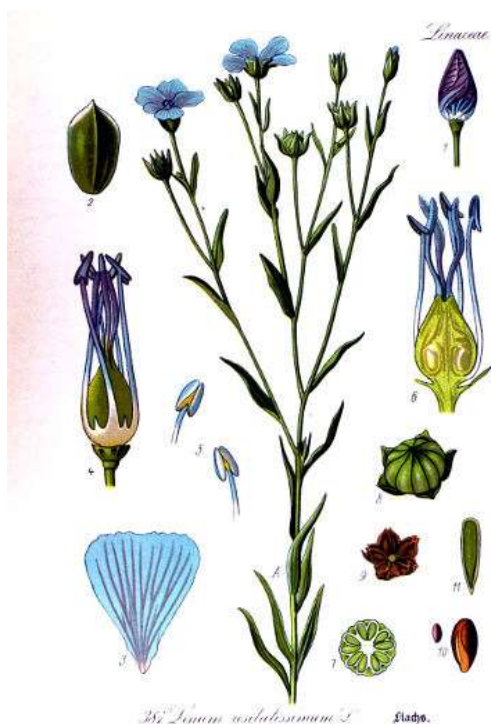
Slika 5: Bakrene cevi

Vir: <https://www.stern.si/ponudba/bakrene-cevi>

5.3 Lan

Lan je najstarejše rastlinsko vlakno hladnejših področij. Najzgodnejši primer uporabe lanu je iz Gruzije. V jami so odkrili zvitke, ki so stari približno 30.000 let. Gojenje in ročna obdelava lanu ter izdelava lanenih tkanin so se v Sloveniji najbolj ohranile v Beli krajini in Prekmurju.

Lan je enoletna ali dvoletna rastlina, ki zraste do 1 metra visoko. Cvetovi so majhni, temno do svetlo modri, vijoličasti in tudi beli. Ko listje odpade, lan izpulijo. Stebla so na pol dozorela, zato so vlakna dovolj prožna in trdna. Med sušenjem lanu dozori tudi seme, ki ga uporabljajo za pridobivanje olja in živalske krme. Vlakna se nahajajo v ličju lanenega stebela. Ločimo jih z mehanskimi in biološkimi procesi. Godenje je proces, v katerem se vezi med vlakni in oleseneli deli zmehčajo. Leseni deli se odlepijo od ličja, sledijo postopki izpiranja, sušenja in nato še trenja, kjer se zdrobi jedro stebel. Z otepanjem odstranjujemo olesenele odpadne dele. Lan češemo, saj s trenjem in otepanjem ne moremo odstraniti vseh kratkih vlaken, pri tem pa se vlakna razporedijo in postanejo primerna za predenje tudi bolj finih prej. Svetovna poraba lanenih vlaken danes je 600 000 ton letno.

Slika 6: Lan

Vir: <https://www.vrtnarava.si/rastline/opisi/enoletnice-dvoletnice-zelisca/lan>

Slika 7: Orodje za obdelavo in predelavo lanu

Vir: <https://www.dobra-pot.si/od-rastline-do-prediva.html>

Opis in zgradba lanu

Tehnična lanena vlakna so dolga od 600 do 800 mm. V prerezu je od 10 do 35 enojnih vlaken. Ker število po dolžini tehničnega vlakna ni vedno enako, so zato neenakomerne debeline, kar povzroča neenakomerno finost prej. Vlakna so v prerezu mnogokotna, včasih tudi ovalna. Imajo povrhnjico, sekundarno celično steno in lumen. Ker je lumen majhen,

celična stena pa debela, je lan trdno vlakno. Po dolžini lan prekinjajo prečne črte in je vlakno videti prelomljeno. Vrh in konec vlakna sta koničasta.

Lastnost lanenih vlaken

Barva lanu je odvisna od vrste rastline. Boljše vrste lanu so modrikaste, sive in svetlo rumene barve, medtem ko so slabše vrste lanu rdeče rjave in zelene barve. Lan ima močan, prijeten in lep lesk. Ker je trden, so njegovi izdelki trpežni, so pa nekoliko togi in se seveda mečkajo, zmečkanost pa se brez likanja slabo izravna. Lan dobro vpija vlago, pri pranju se krči, vendar se z likanjem v vlažnem izravna. Ker je razmeroma dober toplotni prevodnik, nam daje pri uporabi hladen občutek. Lahko se lika v vlažnem stanju pri temperaturi do 200 stopinj Celzija. Dobro je obstojen proti sončni svetlobi. Ker ima prisotne inkruste, posebej lignin, se beli težje kot bombaž. Glivice in plesni ga počasi razkrajajo, proti insektom je dobro odporen. Barva se podobno kot bombaž, ampak težje sprejema barvila.

Uporaba lanu

Iz lanu izdelujemo fine tkanine (redko pletenine) in grobe, vzorčne izdelke iz različnih debelih prej. Iz njega izdelujejo oblačila za različne priložnosti: hlače, safari oblačila, letne kostime ipd. Ker je trpežen in hladen, se uporablja za posteljno perilo, lepi so namizni prti in serviete v žakardnih vezavah. Nebeljene grobe preje uporabljajo za izdelavo vreč, vrvi, pasov in podobnih izdelkov. Lan tudi veliko uporabljajo v mešanicah z bombažem (pollanene tkanine - votek lan) in za razne efekte v tkaninah iz vseh drugih vlaken.

(JUG H. M. Poznavanje tekstilij - 1. del: VLAJNA. Ljubljana. 1995.)

Slika 8: Belokranjski prticek iz lanu

Vir: <https://belokranjski-izdelki.si/izdelek/belokranjski-prticek-dva-vzorca-50-x-30-cm/>

5.4 Kelti na Slovenskem

Kelti so eno najpomembnejših ljudstev, ki so živela na evropskem in slovenskem ozemlju. V tem času so jih Rimljani in Grki imeli za barbare, saj niso znali njihovega jezika. To je daleč od resnice, ker so Kelti imeli svojo veliko kulturo, praznike in velik vpliv na nas Slovence, saj še danes nekateri deli Slovenije praznujejo njihove praznike in imamo ohranjenih ogromno njihovih ostankov. Prva poročila o keltskih najdbah na Slovenskem izvirajo iz prve pol. 19. st. Po naključju so našli keltske grobove pri Mariboru in keltske zlatnike in srebrnike pri Lembergu v okolici Celja. Njihova zelo pomembna obrt je bilo kovaštvo. Iz železa so izdelovali orodje, orožje in nakit. Orožje so tudi dekorirali. Poleg tega so se ukvarjali tudi z lončarstvom in steklarstvom.

Kelti so bili spretni izdelovalci nakita in so ustvarjali raznolike, umetniško izpopolnjene kose. Nakit je odražal njihovo umetniško izražanje, vero, socialni status ter včasih tudi vojaške dosežke. Za izdelavo nakita so uporabljali različne materiale, vključno z zlatom, srebrom, bronastimi zlatninami, železom in dragimi in poldragimi kamni. Uporabljali so tudi naravne materiale, kot so les, kosti in lupine. V svojem nakitu so pogosto uporabljali simbole in motive, ki so bili povezani z njihovim verskim sistemom, naravo in mitologijo. Uporabljali so različne tehnike oblikovanja, npr. kovinsko rezbarjenje, filigran in granulacijo.

Keltski nakit je tako edinstven kot kultura, ki ga je ustvarila, in je še danes vir navdiha za sodobne oblikovalce. Tako so bili Kelti navdih tudi za nas, mlade oblikovalke in raziskovalke. Izdelale smo torbice, v katere smo vključile baker. Kelti so se bolj posluževali zlata in srebra, a je to za šolo prevelik finančni zalogaj, zato smo se odločile za alternativo. Kot naravni material smo poleg lanu v eno torbico vključile tudi les, ki so ga uporabljali tudi Kelti.

(ELUERE C. Kelti, prvi gospodarji Evrope. DZS. 1997.)

Slika 9: Keltski zlatniki

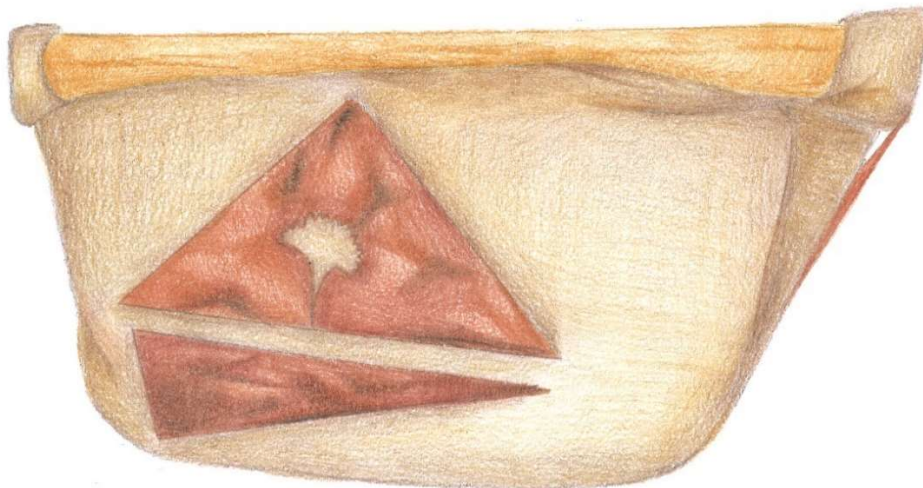
Vir: <https://www.24ur.com/novice/tujina/aretirali-stiri-moske-ki-so-na-bavarskem-ukradli-keltske-zlatnike.html>

6 Od ideje do izdelka

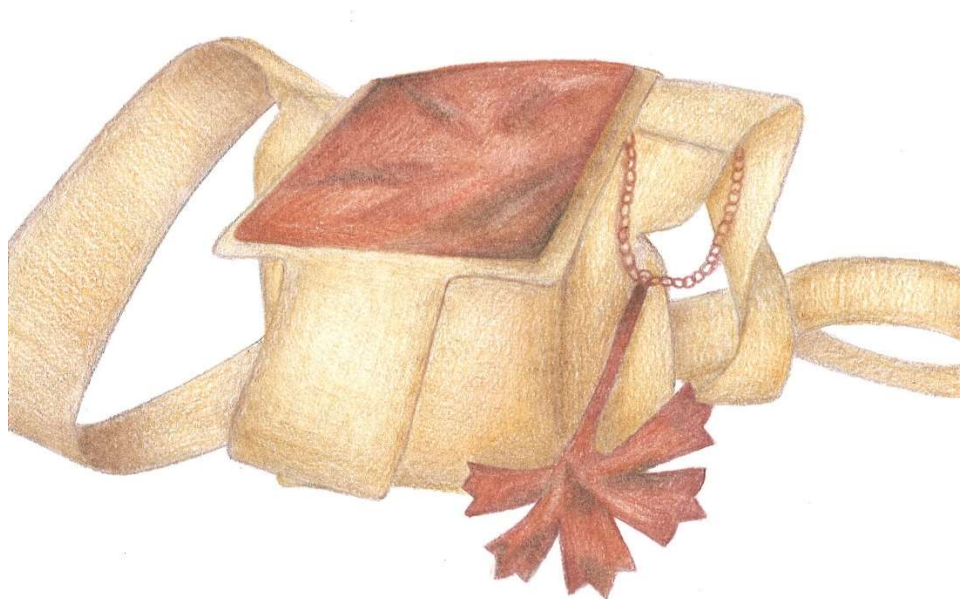
6.1 Modne skice

Slika 10: Izdelek 1
Vir: Osebni arhiv

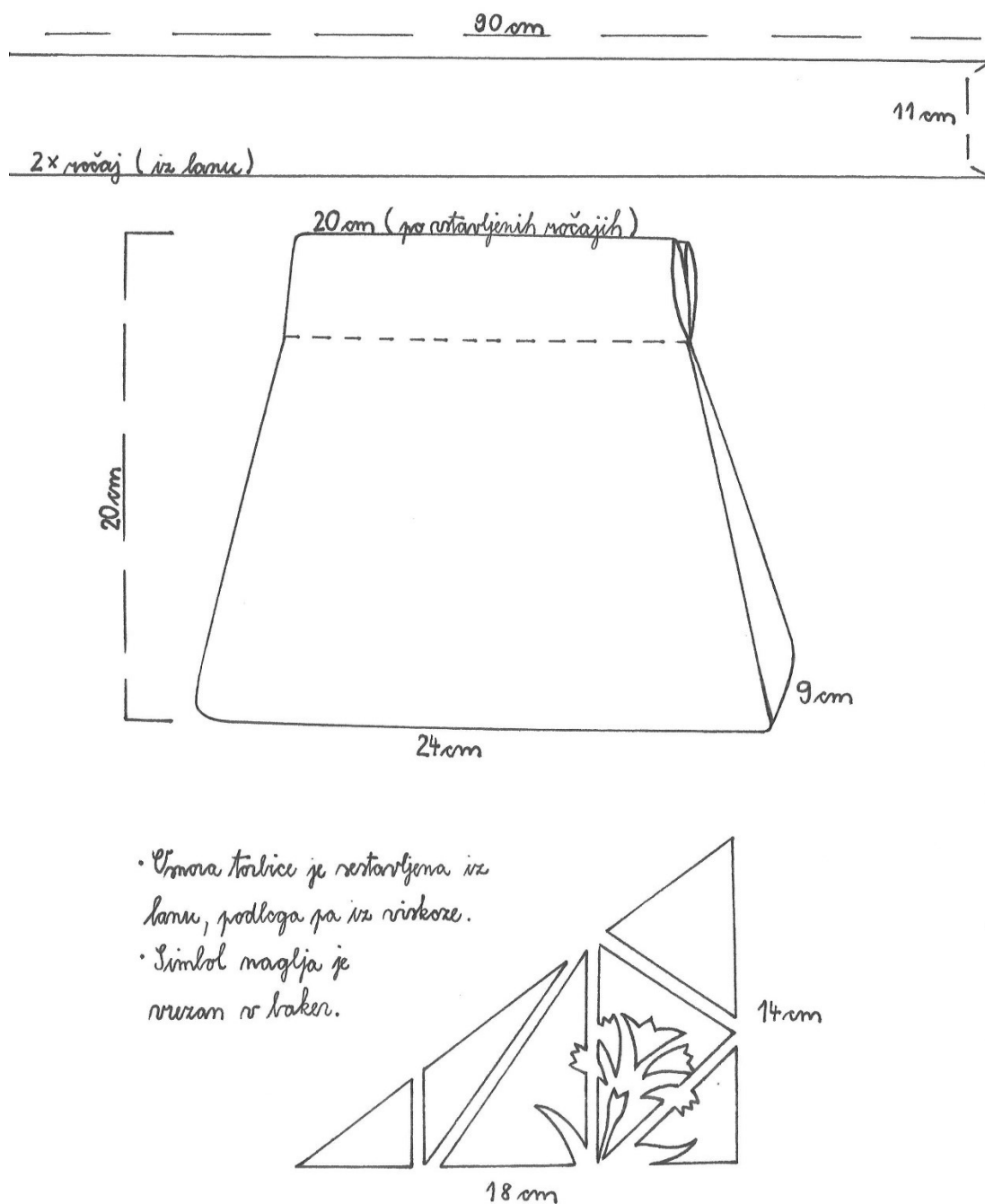

Slika 11: Izdelek 2
Vir: Osebni arhiv

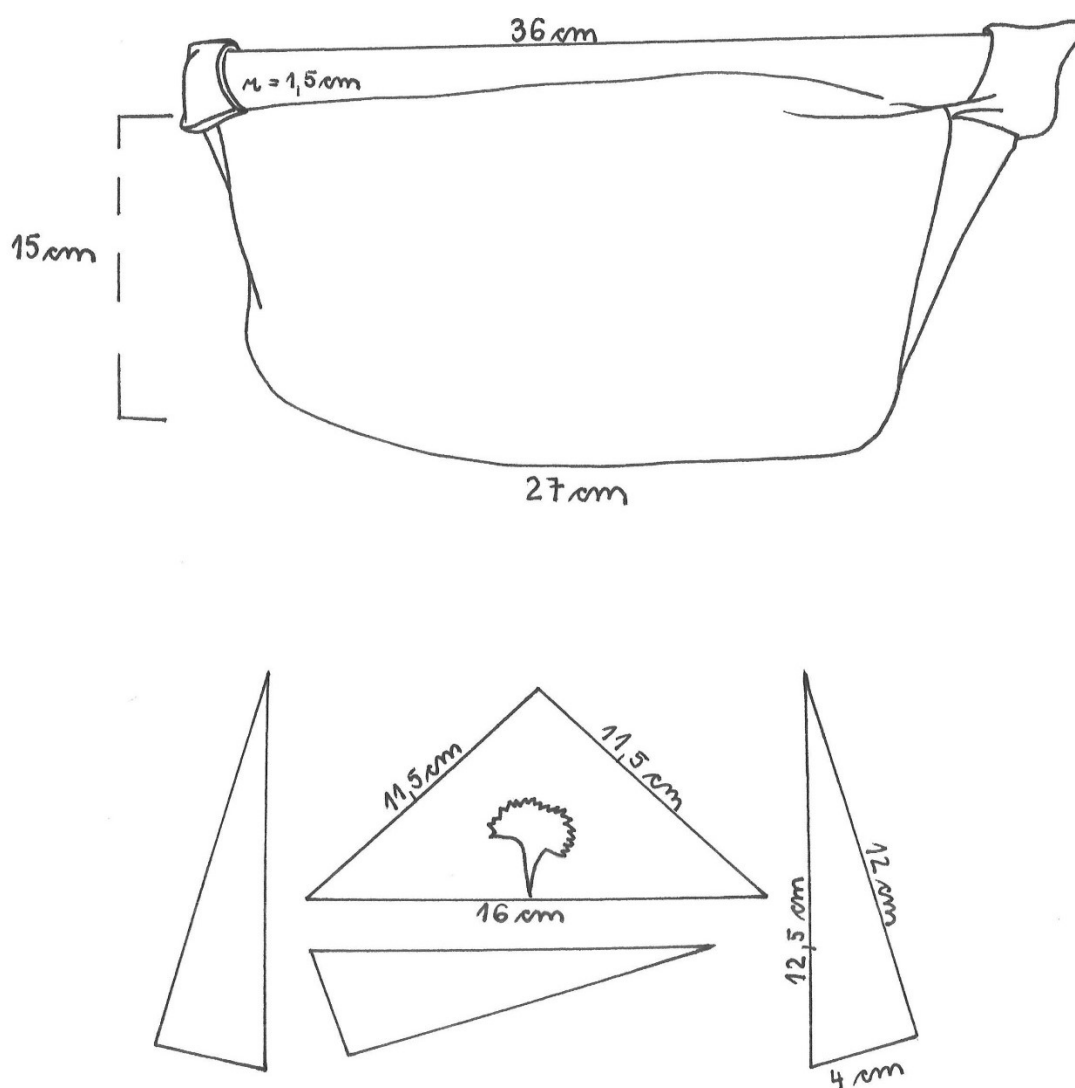
Slika 12: Izdelek 3
Vir: Osebni arhiv

6.2 Tehnične skice

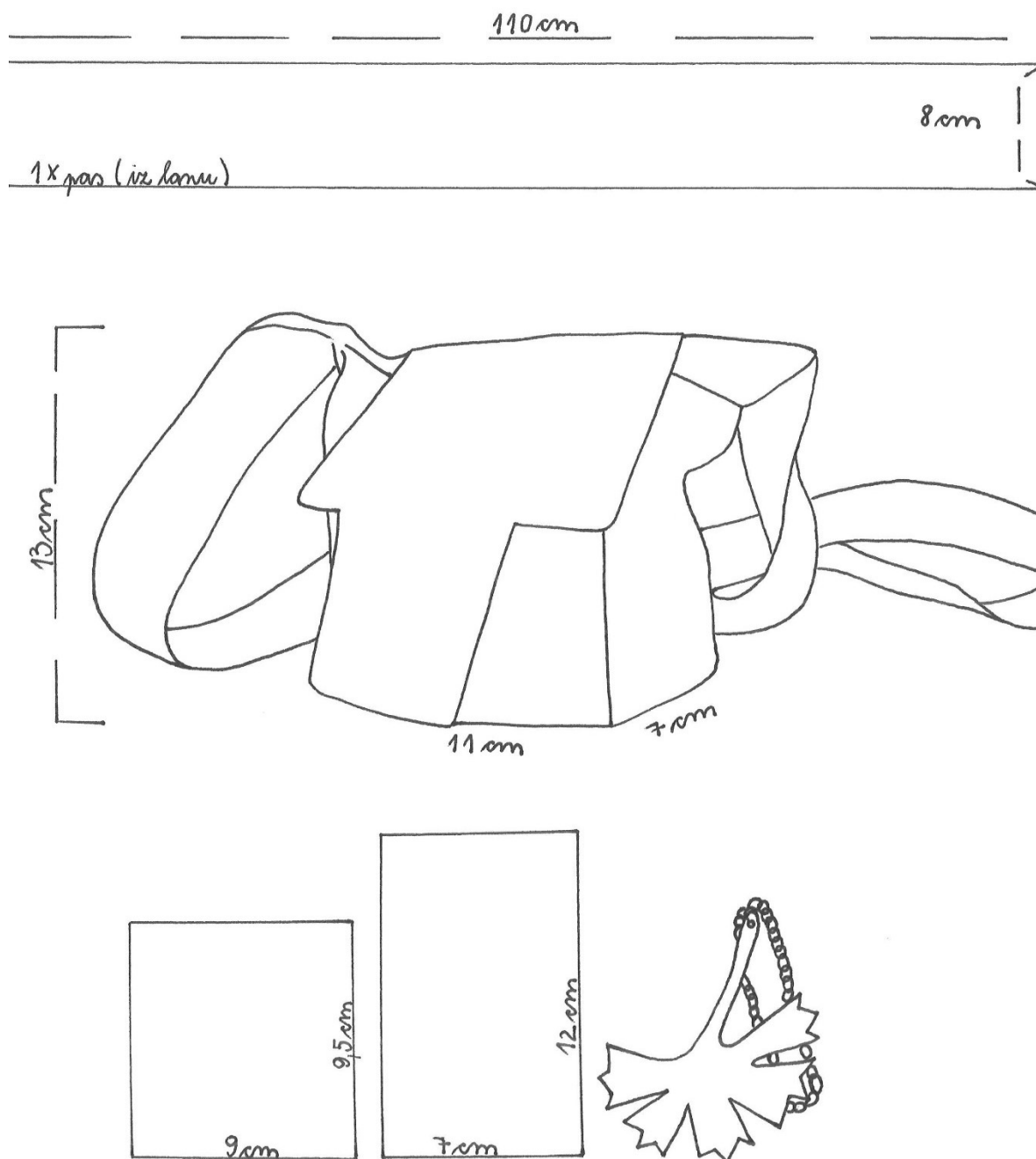
Slika 13: Tehnična slika izdelka 1
Vir: Osebni arhiv

- Osnova torbice je sestavljena iz lana, podloga pa iz viskose.
- Simbol naglja je rezan v baker.
- Vlogo nočaja opravlja palica iz lesa.

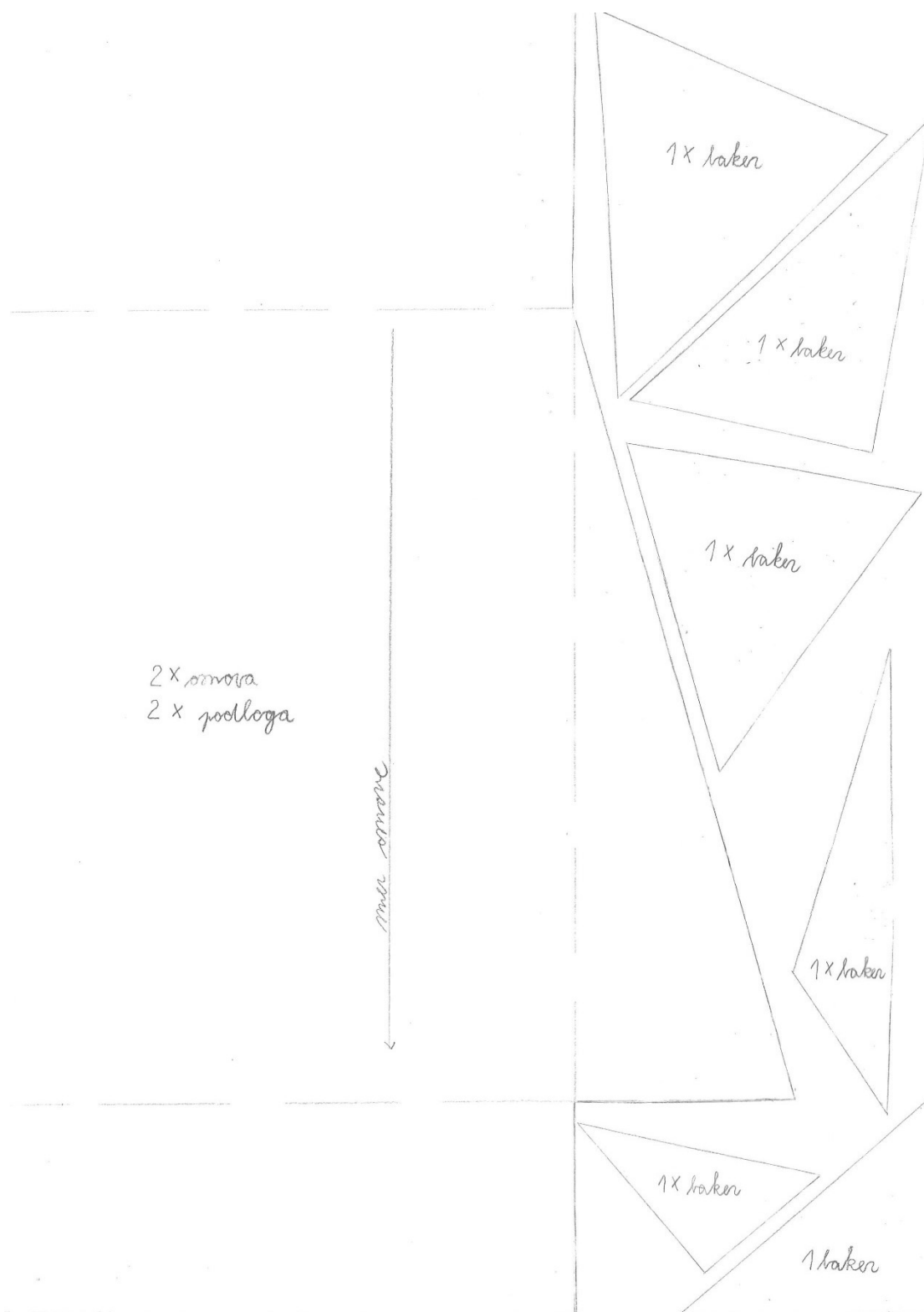
Slika 14: Tehnična skica izdelka 2
Vir: Osebni arhiv

- Umova torbice je sestavljena iz lana, podloga pa iz rirkore.
- Simbol naglja je vključen z lakrenim obetkom.

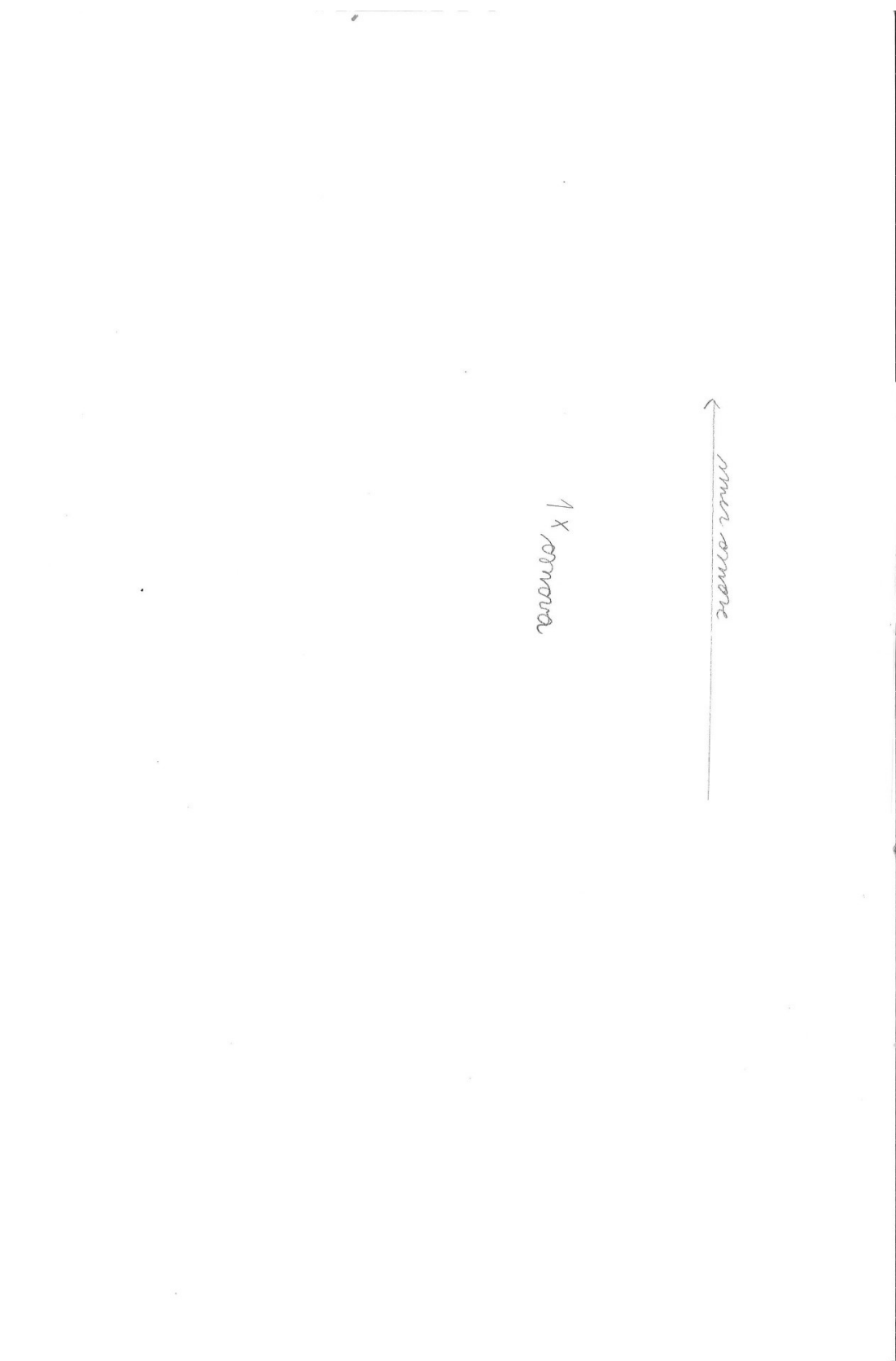

Slika 15: Tehnična skica izdelka 3
Vir: Osebni arhiv

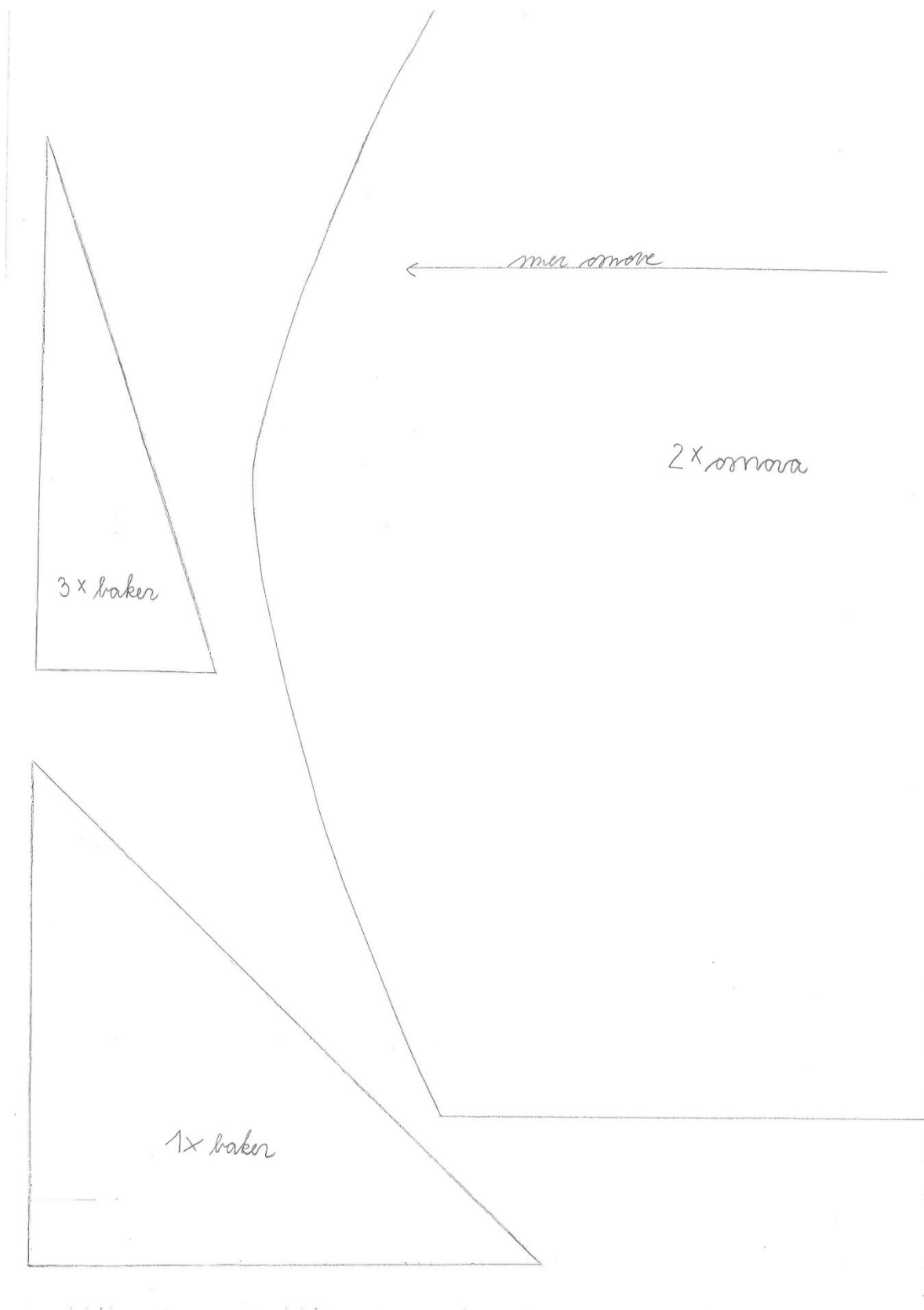
6.3 Krojni deli

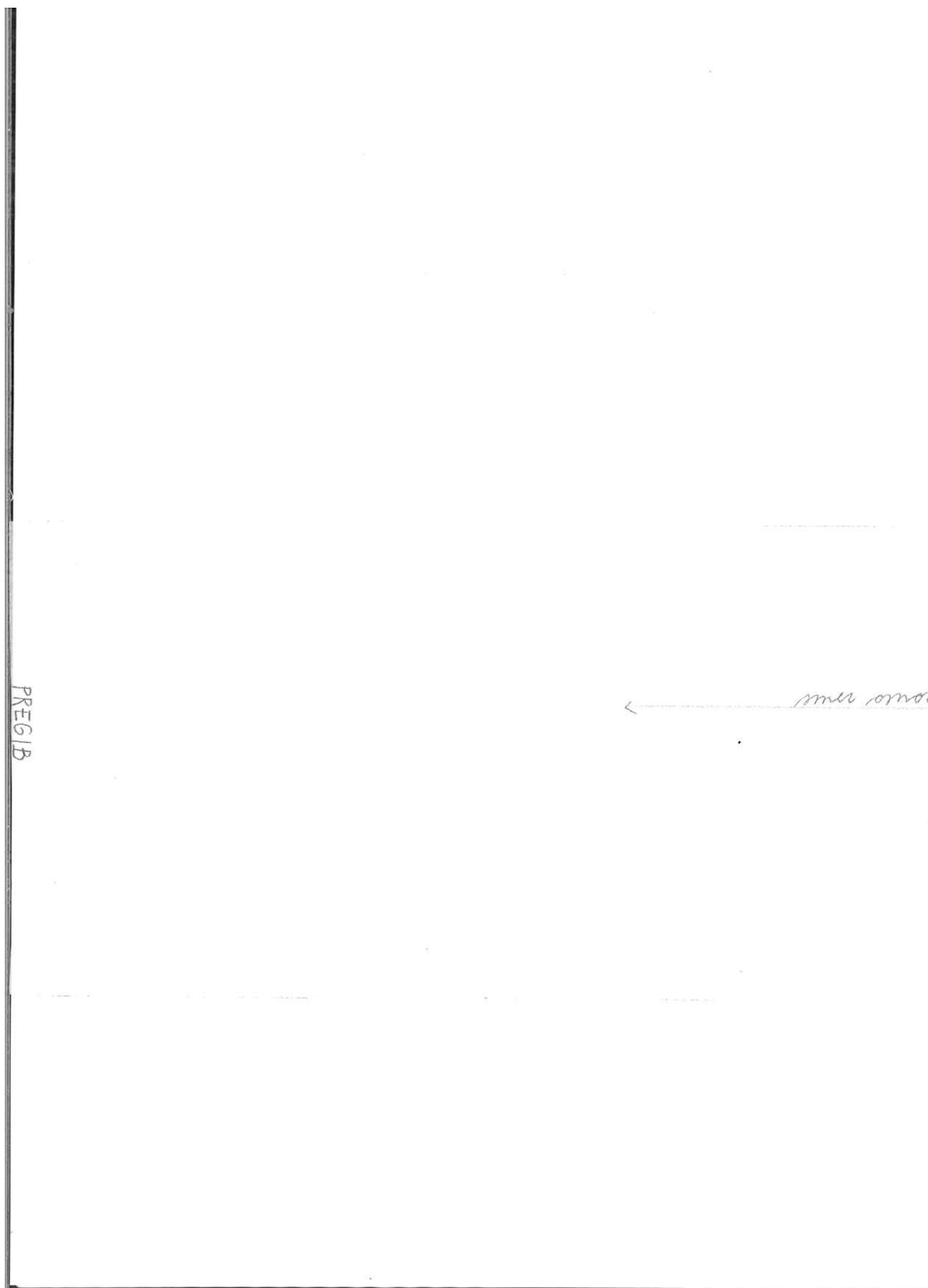
Slika 16: Krojni deli izdelka 1
Vir: Osebni arhiv

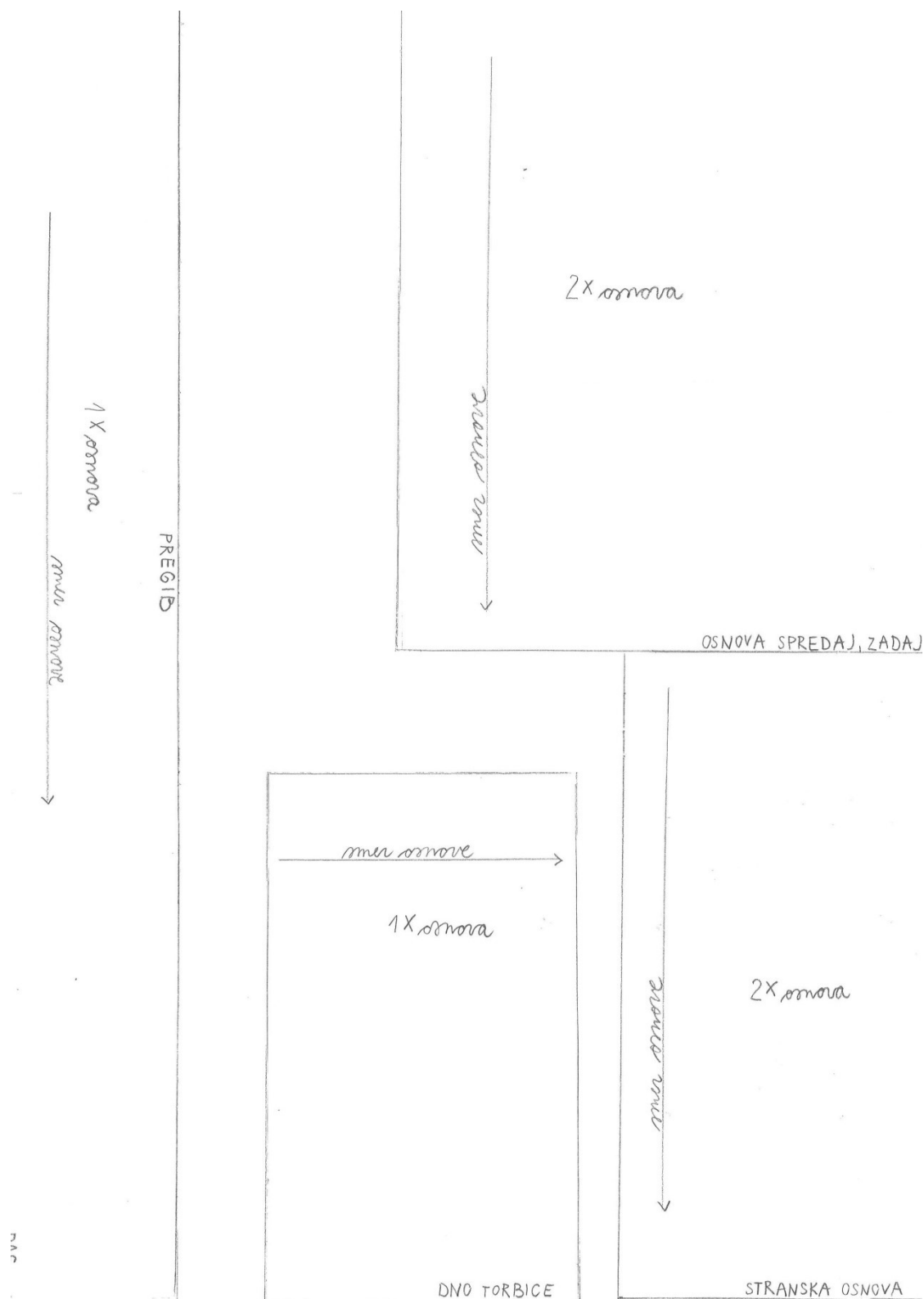
Slika 17: Krojni del izdelka 1
Vir: Osebni arhiv

Slika 18: Krojni deli izdelka 2
Vir: Osebni arhiv

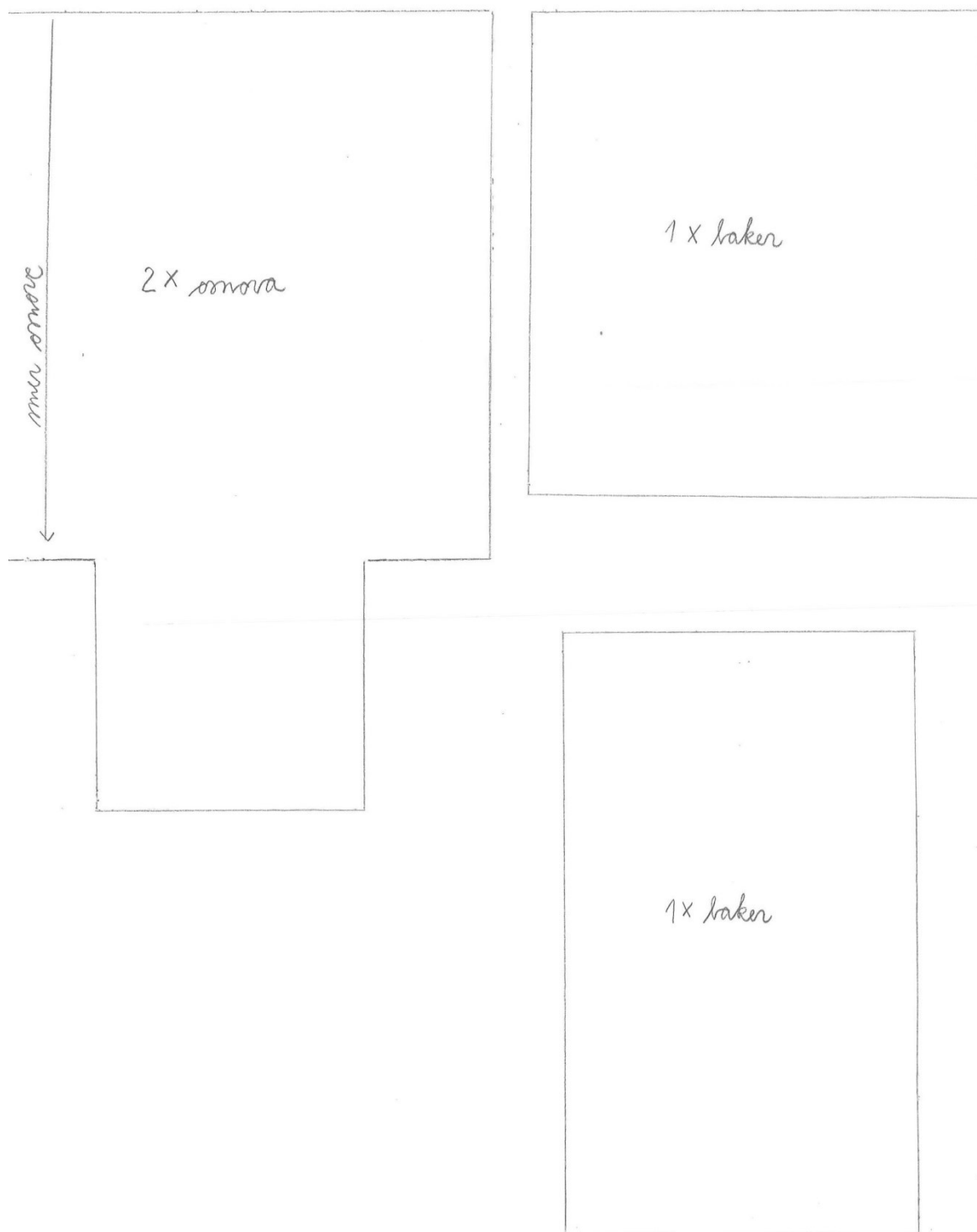

Slika 19: Krojni del izdelka 2
Vir: Osebni arhiv

Slika 20: Krojni deli izdelka 3

Vir: Osebni arhiv

Slika 21: Krojni deli izdelka 3
Vir: Osebni arhiv

7 Izdelek

Raziskovalna naloga z naslovom Spominek naših korenin se naslanja na običaje, ki so se v slovenskem okolju uveljavili v davni preteklosti. Vsi sestavni deli so natančno premišljeni in kohezivno prikazujejo simbole slovenske kulture. Osnova izdelka je iz lanu, ki je pogosto uporabljen pri izdelavi narodne noše, nagelj je slovenski simbol, baker pa nas povezuje s Kelti, ki so v zgodovini znani kot spretni izdelovalci nakita. Izdelek naj bi nas spominjal na našo zgodovino in širil narodno zavest novi generaciji.

7.1 Končni izdelek

Slika 22: Torbica 1

Vir: Osebni arhiv

Slika 23: Torbica 2
Vir: Osebni arhiv

Slika 24: Torbica 3
Vir: Osebni arhiv

7.2 Tehnološki proces

1. Varnost pri delu:

Nevarnosti pri delu predstavljajo opekline pri likalni postaji, zlom igle, pošiti prsti, ureznine in opekline ob obdelavi bakra. Preventiva pri delu so speti lasje, primerna dolžina nohtov, primerna obleka in varnostna navodila, ki nam jih predstavijo profesorji na šoli.

2. Material za izdelavo:

- laneno blago,
- podloga iz viskoze,
- baker,
- lesena palica.

Pomožni material:

- kreda za blago,
- škarje,
- bucike,
- alkoholni flomaster,
- navadni ali paus papir.

Delovna sredstva in pripomočki:

- navadni šivalni stroj,
- likalna postaja,
- žagica,
- točkalo,
- vrtalni stroj,
- plinska jeklenka,
- pile,
- brusni papir.

3. Postopek:

I. Pri izdelavi spominka smo najprej ustvarile več različnih idejnih skic. Med njimi smo izbrale tri najboljše in narisale podrobnejše tehnične skice. Prvotne ideje smo razvile tako, da je bil izdelek izvedljiv tudi v praksi in prilagojen našim zmožnostim. Izdelale smo kroje.

II. Skrbno smo izbrale materiale - osnovno blago iz lanu, podlogo iz viskoze in nam dostopno kovino, baker.

III. Iz blaga smo skrojile potrebne krojne dele, na baker pa smo si narisale željene oblike. Njihov izris nam je olajšal nadaljnjo obdelavo kovine. Kroje iz papirja smo nalepile na bakrene ploščice.

IV. Na kroje iz lanu smo pritrdile medvlogo za tkanine, centilin. Sešile smo torbico, najprej iz osnovnega materiala, nato smo dodale še podlogo. V podlogi smo pustile manjšo odprtino, da smo jo lahko obrnile. Izdelale smo ročaje in jih združile s torbico.

V. Pri obdelavi bakra smo najprej izrezale zelene oblike s pomočjo posebnih žagic za kovino. Robove smo izpopolnile s piljenjem in brušenjem. Zvrtale smo tudi luknje, ki smo jih potrebovale pri zaključevanju izdelka. Ploščice bakra smo pogrele za bolj rustikalen končni izgled.

VI. Na koncu smo baker z ročnimi šivi pritrdile na laneno, zunanjo plast torbice, in sešile odprtino na podlogi.

8 Intervju

Pogovarjale smo se z Vlasto Čopić, dipl. inž. tekstilstva, oblikovalko in izdelovalko kostumov, narodnih noš ter lastnico ENstudia.

Zastavile smo ji vprašanja o njenem delu in o naših izdelkih.

Vemo, da izdelujete narodne noše. Ali nam lahko kaj več poveste o tem?

Izdelujem folklorna oblačila in sodelujem s folklornimi društvi. Ker obstajajo določene smernice za izdelavo oblačil, sodelujem z društvi, ki izrazijo željo, kakšna oblačila želijo, iz katerega obdobja, ali so ta oblačila za odrasle ali za otroke in jih nato na podlagi teh želja izdelam.

Torej je vaša naloga izdelava oblačil od samega začetka pa vse do končnega produkta?

Res je. Začnem z idejno zasnovo. Stvari je treba narisati, ideje spraviti na papir, dogovoriti se moramo o detajlih. Vedeti moram, v katero obdobje spada oblačilo, in kaj je za to obdobje značilno. Na primer, ali gre za meščansko ali kmečko okolje. Vse to že prej dodelam na raznih sestankih z društvi, potem idejno zasnovo oblikujem na papirju, nato pa na vrsto pride izbira materiala. Šele po tem začnem šivati.

Kako prilagajate noše različnim regijam ali pa posebnim dogodkom?

V bistvu je tako, da ko se društva odločijo za nakup kostumov, imajo že izbran ples, ki ga kasneje predstavljajo. Izberejo si svojo regijo ali kakšno drugo. Vse to že morajo imeti določeno oz. dogovorjeno. Nošo nato prilagajamo plesu, regiji, ki jo predstavljajo, predvsem pa času. Ni vseeno, če predstavljajo ples 18. stoletja ali ples 20. stoletja.

Ali je razlika med gorenjsko in dolensko narodno nošo velika?

Razlika je zelo velika, čeprav spadajo gorenjska, dolenska in štajerska narodna noša v alpski tip narodnih noš. Poznamo še panonski in sredozemski tip noše, ki se razlikujeta po nekaterih specifikah.

Kako zagotavljate kakovost pri izdelavi narodne noše?

Z natančnostjo. Vedeti je treba, kje to natančnost uporabiti oz. te detajle, ker so zelo specifični in zajemajo eno območje, obdobje. V bistvu detajli naredijo piko na i končnemu izdelku. Ker ovratnik, rokav, njegova oblika lahko naredi takšno formo, kot jo želimo prikazati. Tako da, ja, zelo veliko časa namenim detajlom in posledično tudi kakovosti, zato ker narodna noša ni stvar, ki jo delamo vsak mesec. Društva ali pa posamezniki in muzeji jo naročijo enkrat na 20 let, zato mora biti oblačilo res kakovostno izdelano.

Kako dolgo izdelujete eno krilo?

Ojoj, to pa je tisti najhujši del vprašanja. Vse je odvisno od tega, kako je noša sestavljena. V krilo je vloženih 15 ur, od tega 5 ur ročno nabiram (s tem, da sem v tem zelo spretna). Natančno si ne bi upala trditi, ker je vse odvisno od tega, kaj delam.

Katere tradicionalne tehnike uporabljate pri izdelavi noše?

To se pa res pravi izzivi ... Predvsem tehnike, kot so jih poznali včasih. Če želim vedeti, kako so to včasih izdelovali, moram videti original. Šele ko vidim original, lahko to tudi interpretiram. To je zame najboljša tehnika izdelave, ni pa vedno na voljo.

Zakaj je izdelava narodnih noš postala vaše poslanstvo?

(Smeh). Tu igra glavno vlogo naključje. Od vedno so bili moja strast kostumi, moja diplomska naloga je bila na temo gledališkega kostuma in potem sem se preko plesanja folklore začela ukvarjati s folklornimi kostumi. Zanimiva mi je izdelava oblačil, pa tudi lastni interesi in usoda.

Ali so vaši izdelki tržno uspešni?

Ne, niso. Enostavno vseh ur, ki jih vložim v cel proces, ne morem računati.

Bi bilo enostavneje, če bi šivali več oblačil hkrati?

Ja, definitivno bi bilo lažje. Nabavljaš več materiala naenkrat in že tu prihraniš, ker potem se enkrat pelješ in kupiš material za več kosov. Žal je tako, da noše niso vse enake, kar

pomeni, da je vsaka malo drugačna in temu primerno vsak kos blaga za vsak kos oblačila iščeš posebej. Definitivno je lažje delati, tudi pri oblikovanju, ker imaš neko vizualno predstavo, kako bo deset parov izgledalo, jih znaš barvno uskladiti. Vsekakor je lažje, če delaš za skupino kot pa za posamezen kos.

Koliko računate na uro?

Na uro računam 30 evrov, da si pokrijem vse stroške. Če želim zaslužiti, moram računati več.

Mislite, da se dovolj promovirate?

Ne, to pa ne, ker se ne znam.

Ali vam je naš izdelek všeč?

Všeč mi je tema in moram vas pohvaliti, da ste to dobro izpeljale. Resnično ste bile kreativne pri tem, kako vkomponirati vse te simbole v eno povezano celoto.

Kako pa se vam zdi, da želimo v izdelek poleg slovenske zgodovine vključiti tudi zgodovino Kelto, ki ni samo naša?

Vsa zgodovina je naša zgodovina, ni pomembno, ali je vezana samo na Slovenijo. Vsakršna zgodovina je del nas.

Ali vidite povezavo med bakrom in lanom?

Na prvo žogo bi rekla ne, ampak če je to povezava s Kelti, potem lahko samo rečem, zakaj pa ne.

Menite, da so mladi ozaveščeni o slovenski narodni noši?

Premalo, definitivno premalo.

Ali bi se morali o tem učiti v šoli?

Ja, definitivno. Morda ne ravno kot samostojni predmet, ampak kot del učnega procesa, projekta ...

Ali menite, da bodo prihodnje generacije ohranjale in širile slovensko narodno zavest?

Ja, jaz upam, da jo bodo. Delamo na tem, da jo bodo, malo več promocije na tem področju ne bi škodilo. Tudi vaša naloga je del promocije, torej se mladi ukvarjate s tem.

9 Anketa

Anketo s petimi vprašanji smo poslale različnim turistično informacijskim centrom in muzejem po celi Sloveniji. Priložili smo fotografije naših izdelkov. Anketo smo poslale 40 različnim TIC-em in muzejem. Dobile smo 15 odgovorov. Če bi dobile več odgovorov, bi lahko lažje ovrednotile naše hipoteze. Dobile smo kar nekaj pozitivnih odgovorov, v nalogi navajamo nam najljubšega. Ostali so natisnjeni v prilogi.

Pozdravljena,

hvala za poslano. Izdelki so zelo lepi in da, vidim povezavo s slovensko zgodovino. Tudi simbole narodne noše (nagelj) je viden. Sama zasnova torbic je zelo lepa.

Če gledam z vidika prodaje izdelkov v naši trgovini s spominki, bi za prodajo morali še nujno narediti opise z razlago, kakšen pomen imajo torbice.

Slovenske spominke seveda prodajamo. Z letom 2020 smo se v naši trgovini osredotočili na prodajo lokalnih izdelkov, se pravi, da imamo večino dobaviteljev iz mestne občine Kranj.

Če boste v prihodnosti prodajale torbice ali naredile še kakšne dodatne izdelke, me kontaktirajte in se bomo mogoče zmenili za prodajo.

V anketi smo zastavile naslednja vprašanja:

Ali bi vi naš izdelek prodajali?

Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine?

Ali opazite simbole slovenske narodne noše?

Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov?

Ali že prodajate slovenske spominke?

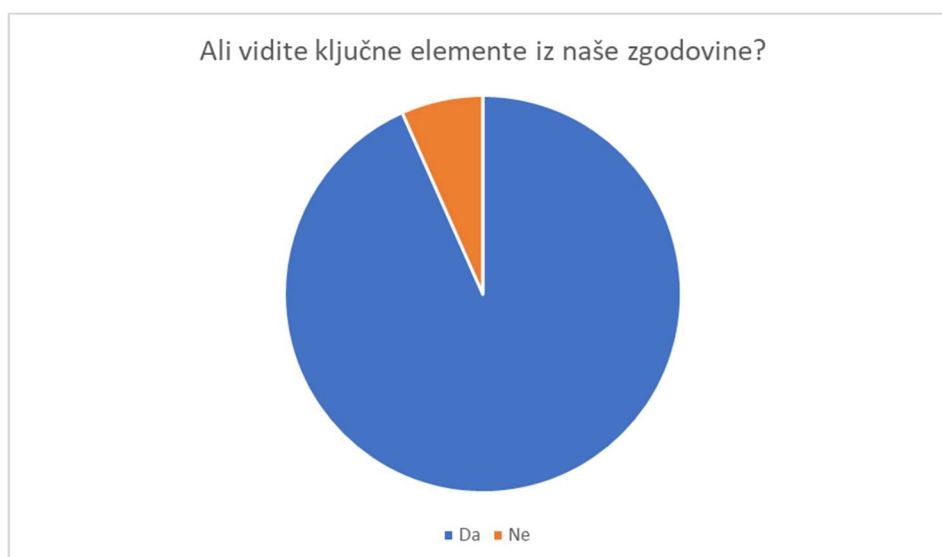
10 Analiza anket

Graf 1: Ali bi vi naš izdelek prodajali?

Vir: Osebni arhiv

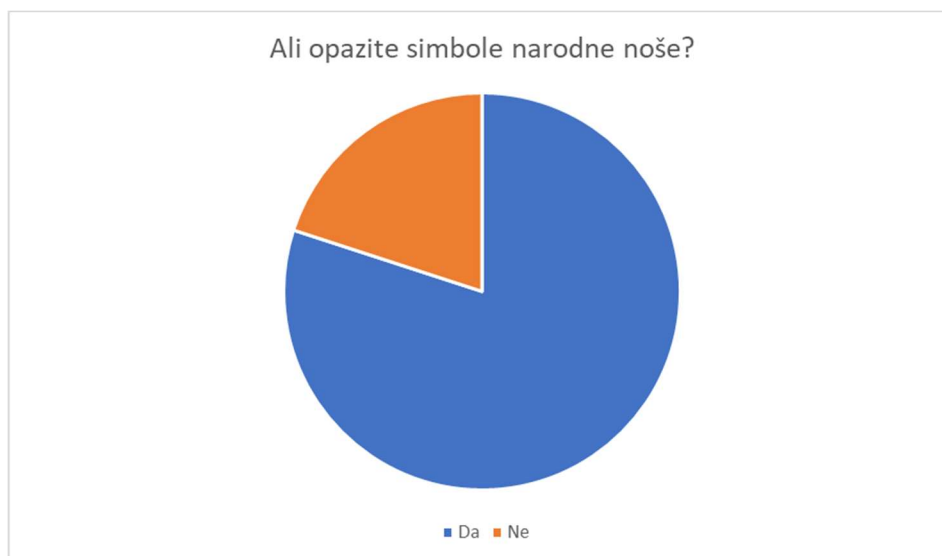
Od 15 anketirancev jih je 7 na prvo vprašanje odgovorilo pritrdilno, 5 se jih je odločilo, da izdelka ne bi prodajali in 3, da o tem ne odločajo sami. Iz tega sklepamo, da bi bili naši izdelki prodajno uspešni.

Graf 2: Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine?

Vir: Osebni arhiv

Na 2. vprašanje jih je 14 odgovorilo pritrdilno, 1 pa ključnih elementov ni prepoznal. Ti odgovori nam povedo, da smo v izdelek uspešno vključile elemente iz naše zgodovine in s tem potrdile tretjo hipotezo.

Graf 3: Ali opazite simbole narodne noše?

Vir: Osebni arhiv

Na 3. vprašanje jih je 12 odgovorilo pritrdilno, 3 pa, da simbolov ne opazijo.

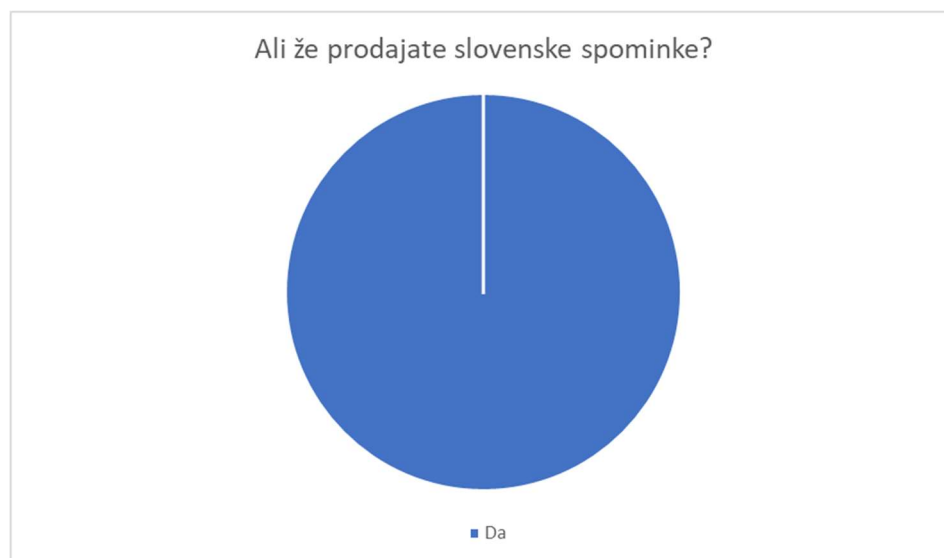
Ti odgovori nam povedo, da ljudje zlahka opazijo simbole narodne noše in da smo uspešno vkomponirali simbole v torbice.

Graf 4: Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov?

Vir: Osebni arhiv

Na 4. vprašanje jih je 13 odgovorilo pritrdilno, 2 pa, da se kupci ne bi zanimali za nakup. Ti odgovori nam povedo, da bi naši izdelki bili tržno uspešni. S tem smo tudi potrdile prvo hipotezo. Zato bi predlagale nadaljevanje raziskovalne naloge, kjer bi se raziskovalci ukvarjali le s trženjem izdelka.

Graf 5: Ali že prodajate slovenske spominke?

Vir: Osebni arhiv

Na 5. vprašanje so vsi odgovorili, da že prodajajo slovenske spominke.

Ti odgovori nam povedo, da je prodaja spominkov razširjena po celi Sloveniji. S tem tudi ozaveščamo mlade o slovenski narodni zavesti.

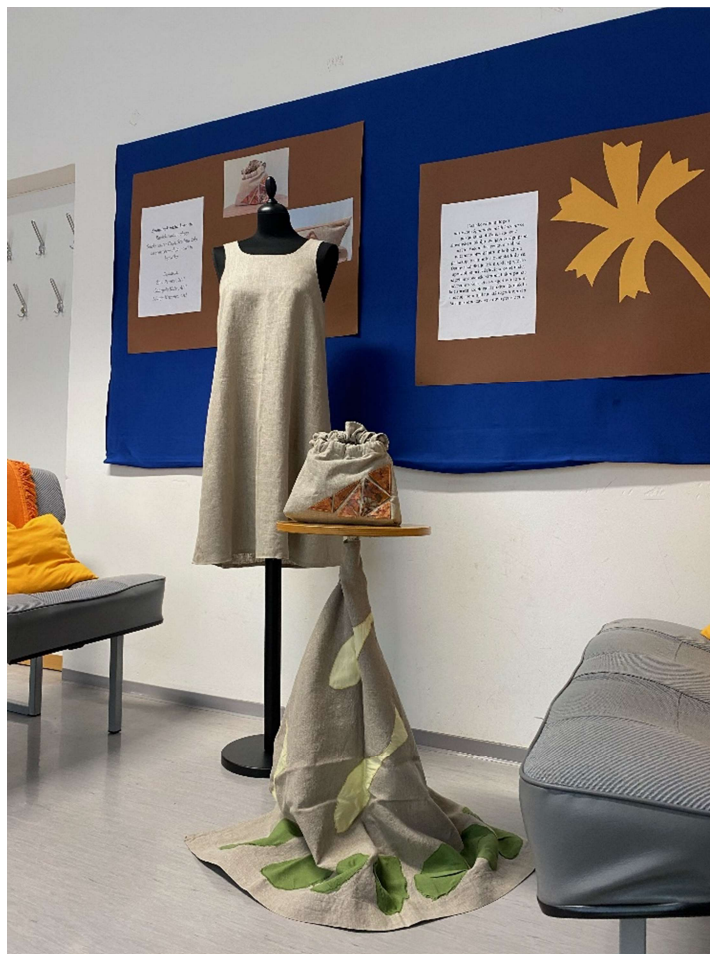
Namen ankete je bil potrditi oz. ovreči hipotezi. Prvo hipotezo smo potrdile s 4. vprašanjem, saj jih je kar 13 odgovorilo, da bi se kupci zanimali za nakup. Tretjo hipotezo smo potrdile z 2. in 3. vprašanjem, saj je večina anketirancev opazila simbole narodne noše in ključne elemente iz naše zgodovine. To hipotezo smo potrdile še z intervjujem, saj je tudi ga. Vlasta Čopić opazila povezavo in ključne elemente.

11 Razstava

V sklopu raziskovalne naloge smo želele organizirati tudi razstavo naših izdelkov in se predstaviti širši javnosti. Tako bi mlade, ki bi si ogledali naše izdelke, spodbudile k razmišljanju o zgodovini slovenskega naroda. Prav tako smo želele potrditi drugo hipotezo. Prvo razstavo smo organizirale kar v šolski knjižnici. Sledili bosta še najmanj dve, in sicer v Rogaški Slatini od 13. 5. do 20. 5. 2024 ter v Žalcu od 27. 5. do 31. 5. 2024. Na razstave bomo povabile tudi osnovnošolce. S tem jih bomo ozaveščale o slovenski narodni in kulturni zavesti. Na razstavi bodo tudi obleke, ki smo jih naredile pri praktičnem pouku, in plakati, na katerih so predstavljene modne skice, tehnične skice in končni izdelki. Na enem od plakatov bo tudi krajša zgodbica o raziskovalni nalogi.

Slika 25: Vsi izdelki
Vir: Osebni arhiv

Slika 26: Izdelek 1
Vir: Osebni arhiv

Slika 27: Izdelek 2
Vir: Osebni arhiv

Slika 28: Izdelek 3
Vir: Osebni arhiv

12 Zaključek

Modni dodatki, v našem primeru torbice, imajo po našem mnenju ključni pomen pri celostnem izgledu posameznika. S torbico lahko popestrimo še tako monotona oblačila, če pa je v zgodbo vpletena tudi zgodovina, njena vrednost še naraste.

Cilj naše naloge je bil izdelati estetski in na zgodovinskih dejstvih oblikovan spominek oziroma modni dodatek, torbico. Pri tem smo zasnovali tri hipoteze. Prvo hipotezo, ki se glasi Naš spominek oz. izdelek bo zanimiv za prodajo, smo potrdile s pomočjo anket, ki smo jih poslale različnim TIC-em in muzejem po vsej Sloveniji. Dobile smo že tudi naročilo za izdelavo torbice, kar nas je še posebej razveselilo.

Drugo hipotezo, ki se glasi Uspele bomo organizirati razstavo naših modnih dodatkov, smo potrdile tako, da smo organizirale razstavo v šolski knjižnici. Od 13. 5. do 20. 5. 2024 bomo organizirale razstavo tudi v Rogaški Slatini v Kulturnem domu. V Žalcu pa bo ogled naših izdelkov možen od 27. 5. do 31. 5. 2024. Organizacije razstave smo se lotile prepozno, saj je večina razstavišč rezervirana že eno leto vnaprej.

Tretjo hipotezo, ki se glasi Lan in baker bosta skladna v končnem izdelku, ki nas bo spominjal na našo zgodovino, smo potrdile s pomočjo ankete in tudi z intervjujem, kjer je ga. Čopić v izdelku potrdila prepoznavo ključnih elementov naše zgodovine. Gospa Vlasta Čopić, dipl. inž. tekstilstva, je oblikovalka in izdelovalka kostumov, narodnih noš ter lastnico ENstudia. V intervjuju smo izvedele veliko novega. Najbolj nas je osupnil podatek, da za krilo porabi 15 ur, kar se nam zdi ogromno. Presenetilo nas je, da si vseh ur, ki jih porabi za raziskovanje in izdelovanje narodnih noš, ne more poplačati.

V raziskovalni nalogi smo se posluževale metod, kot sta intervju in anketa. Obe metodi dela sta se v našem primeru izkazali kot uspešni, saj smo z njuno pomočjo potrdile naše hipoteze.

Z veseljem ugotavljamo, da smo zadani cilj tudi dosegli, saj smo uspele izdelati estetski izdelek, ki je oblikovan na zgodovinskih dejstvih.

Ker smo dobile kar nekaj odgovorov, da bi naši izdelki bili prodajno uspešni, smo začele razmišljati o ceni torbice. Torbica bi stala od 150 do 200 evrov. Ker pa tega področje v raziskovalni nalogi nismo podrobneje raziskale, bi predlagale, da bi se prihodnji raziskovalci lotili raziskovanja na področju prodaje naših spominkov.

13 Viri in literatura

1. BAKER. [Online]. Wikipedia. [Citirano 16. okt. 2023; 14:25]. [Zadnja sprememba 24. jan. 2024; 04:33]. Dostopno na spletnem mestu: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Baker>
2. BAKRENE CEVI. [Online]. Stern. [Citirano 20. nov. 2023; 19:22]. Dostopno na spletnem mestu: <https://www.stern.si/ponudba/bakrene-cevi>
3. BELOKRAJISNKI PRTIČEK IZ LANU. [Online]. Belokranjski izdelki. [Citirano 14. nov. 2023; 17:55]. Dostopno na spletnem mestu: <https://belokranjski-izdelki.si/izdelek/belokranjski-prticek-dva-vzorca-50-x-30-cm/>
4. BEZJAK J. Tehnologija materiala. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije. 1997.
5. ELUERE C. Kelti, prvi gospodarji Evrope. DZS. 1997.
6. FLAX. [Online]. Britannica. [Citirano 12. okt. 2023; 16:05]. [Zadnja sprememba 12. okt. 2023]. Dostopno na spletnem mestu: <https://www.britannica.com/plant/flax>
7. FLAX. [Online]. Wikipedia. [Citirano 12. okt. 2023; 15:40]. [Zadnja sprememba 03. jan. 2024]. Dostopno na spletni naslovu: <https://en.wikipedia.org/wiki/Flax>
8. GORENJSKA NARODNA NOŠA. [Online]. Trigo. [Citirano 02. nov. 2023; 17:20]. Dostopno na spletnem mestu: <http://www.trigo.si/index.php/siviljstvo/narodna-nosa>
9. GORENJSKI NAGELJ. [Online]. [Citirano 10. nov. 2023; 15:23]. [Zadnja sprememba 20. feb. 2019]. Dostopno na spletnem mestu: <https://www.zavodo.org/gorenjski-nageljni/>
10. JUG H. M. Poznavanje tekstilij- 1. del: VLAKNA. Ljubljana. 1995.
11. KELTSKI ZLATNIKI. [Online]. 24ur. [Citirano 02. nov. 2023; 17:30]. [Zadnja sprememba 20.jul.2023; 13:51]. Dostopno na spletnem mestu: <https://www.24ur.com/novice/tujina/aretirali-stiri-moske-ki-so-na-bavarskem-ukradli-keltske-zlatnike.html>
12. KIP SVOBODE. Online. Wikipedia. Citirano dne 25. nov. 2023; 21:33. Zadnja sprememba 13. feb. 2024; 10:21. Dostopno na spletnem mestu: https://sl.wikipedia.org/wiki/Kip_svobode

13. KOTAR J., LAZAR T., FAJFAR P. Ko zapoje kovina: tisočletja metalurgije na Slovenskem. Ljubljana: Narodni muzej Slovenije. 2019.
14. KVEDER M. S. Tekstilne surovine, Vlakna 1. Ljubljana. 1987.
15. LAN - OD RASTLINE DO PREDIVA. [Online]. [Citirano 15. okt.2023; 18:55]. Dostopno na spletnem mestu: <https://www.dobra-pot.si/od-rastline-do-prediva.html>
16. LAN. [Online]. Vrt in narava. [Citirano 17. nov. 2023; 16:45]. Dostopno na spletnem mestu: <https://www.vrtnarava.si/rastline/opisi/enoletnice-dvoletnice-zelisca/lan>
17. LAN. [Online]. Wikipedia. [Citirano 12. okt. 2023; 15.30]. [Zadnja sprememba 27. dec. 2023; 08:29]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Lan>
18. OREŠNIK U. [Online]. Lanarstvo – pozabljena obrt: Lanarstvo v besednem izročilu. [Citirano 1. feb. 2024; 16.29]. Dostopno na spletnem mestu: <https://hotedrsica.zlk.si/dediscina/lanarstvo.html>
19. ORODJE ZA OBDELAVO IN PREDELAVO LANU. [Online]. Dobra pot. [Citirano 15. nov. 2023; 18:11]. Dostopno na spletnem mestu: <https://www.dobra-pot.si/od-rastline-do-prediva.html>
20. TITL. J. Kelti in Slovenci; ostanki keltske kulture in civilizacije na Slovenskem. Koper. 2005.

14 Priloge

Odgovori ankete:

Ali bi vi naš izdelek prodajali?

V kolikor bi bil povezan z našim krajem.

Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine?

Da.

Ali opazite simbole slovenske narodne noše?

Da.

Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov?

Da, če bi imel zgodbo.

Ali že prodajate slovenske spominke?

Ne, bolj vezane na lokalno zgodbo.

(TIC Dolenjske Toplice)

Na Tic Brda že prodajamo podobne artikle članov VDC centra Nova Gorica (invalidna mladina).

Na torbicah vidim liste...

Ne vidim simbolov naše narodne noše.

Menim, da bi se ljudje zanimali za nakup vaših izdelkov.

Prodajamo raznovrstne spominke lokalnih ponudnikov.

(TIC Brda)

Pozdravljene,

najprej vam želim čestitati za samoiniciativnost in ustvarjalnost pri raziskovalni nalogi.

Naj vam odgovorim na zastavljena vprašanja:

Glede prodaje v naši trgovinici, kjer že prodajamo slovenske spominke, se morate obrniti na Triglavski narodni park - opazila sem, da ste jim že poslali mail,

Predlagam da počakate na odgovor iz njihove strani.

Ključni elementi so vsekakor vidni na samih izdelkih, moram vas pohvaliti - izdelki so res atraktivni.

Vidim potencial za zanimanje kupcev za vaš izdelek.

(TIC Visit Bled)

Ali bi vi naš izdelek prodajali? Ne. Ni primeren za prodajo v turistični trgovini, ker gre za preveč nišni produkt. Povprečen turist ne bi prepoznal elementov narodne noše, predvsem turisti iščejo majhne suvenirje.

Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine? Ne. Se je potrebno precej poglobiti.

Ali opazite simbole slovenske narodne noše? Ne, samo nagelj je bolj opazen.

Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov? Glede na dolgoletne izkušnje mislimo, da ne.

Ali že prodajate slovenske spominke? Da.

(Zakladi Slovenije)

Ali bi vi naš izdelek prodajali?

O tem ne odločam. V naši muzejski trgovini pa sicer prodajamo izdelke, povezane z gradivom iz naše muzejske zbirke.

Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine?

Prepoznam motiv nageljna. Morda zraven sodita tudi naravni tekstilni material in les, za baker pa ne vidim povezave.

Ali opazite simbole slovenske narodne noše?

Ponovno prepoznam nageljne.

Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov?

Odvisno od cene. Vsekakor pa so izdelki zanimivi in nekaj posebnega.

Ali že prodajate slovenske spominke?

Da. Prodajamo izdelke slovenskih oblikovalcev in izdelke, ki so narejeni po naročilu in vsebujejo motive, povezane s predmeti v naši muzejski zbirki.

(Pokrajinski muzej Maribor)

V našem TIC-u tega žal ne bi prodajali saj imamo v prodaji lokalne izdelke lokalnih proizvajalcev.

Predvidevam da je ključni element nagelj, katerega je enostavno razbrati iz vaših izdelkov.

Ker so vaši izdelki unikatni in s slovenskimi elementi, sem prepričana, da bi šli v prodajo.

Pri nas prodajamo samo slovenske izdelke, kot že omenjeno, od lokalnih proizvajalcev.

(TIC Kobarid)

Hvala za poslano. Izdelki so zelo lepi in da, vidim povezavo s slovensko zgodovino. Tudi simbol narodne noše (nagelj) je viden. Sama zasnova torbic je zelo lepa.

Če gledam z vidika prodaje izdelkov v naši trgovini s spominki, bi za prodajo morali še nujno narediti opise z razlago, kakšen pomen imajo torbice.

Slovenske spominke seveda prodajamo. Z letom 2020 smo se v naši trgovini osredotočili na prodajo lokalnih izdelkov, se pravi, da imamo večino dobaviteljev iz mestne občine Kranj.

Če boste v prihodnosti prodajale torbice ali naredile še kakšne dodatne izdelke, me kontaktirajte in se bomo mogoče zmenili za prodajo.

(TIC Kranj)

Ali bi vi naš izdelek prodajali? DA, imamo pa trenutno prostorsko stisko in čakamo na prenovu TIC-a.

Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine? DA

Ali opazite simbole slovenske narodne noše? DA

Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov? DA

Ali že prodajate slovenske spominke? DA

(Javni zavod Ratitovec)

Ali bi vi naš izdelek prodajali? Mogoče.

Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine? Ja. Uporabljene materiale.

Ali opazite simbole slovenske narodne noše? Nagelj, lan.

Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov? Ne vem. Verjetno bi naravni materiali bili zanimivi.

Ali že prodajate slovenske spominke? Nekaj.

(TNP Bohinj)

Ali bi vi naš izdelek prodajali?

Ja, bi ga ponudili našim obiskovalcem. Za nas bi bil kot dekor zanimiva rozeta, ki jo imamo tudi v logotipu zavoda (in je izrezljana v Šmitovi hiši v Muzeju na prostem Rogatec).

Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine?

Prepoznam gorenjski nagelj, ki je prisoten v slovenski ornamentiki in predstavlja ljubezen, prijateljstvo (»nageljček, rozenkravt, rožmarin, iz tega ti pušelj nardim«) iz ljudske pesmi Zvedel sem nekaj novega.

Ali opazite simbole slovenske narodne noše?

V oblačilnem videzu je pristen nagelj. Drži.

Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov?

Pri nas obiskovalci večkrat iščejo nekaj unikatnega, posebnega, ročno delanega, zato smo se tudi sami v Rokodelskem centru Rogatec usmerili v izdelavo različnih izdelkov iz lesa, gline, blaga, ličja in šibja.

Ali že prodajate slovenske spominke?

Že, veliko nam pomeni, da je artikel ročno izdelan s strani slovenskih rokodelcev. (Muzej na prostem Rogatec)

V našem Turistično-informacijskem centru prodajamo izdelke kolektivne blagovne znamke »Okusiti Laško«. Blagovna znamka ohranja in nadgrajuje gastronomsko dediščino območja, spodbuja trajnostni gastronomski turizem in lokalno samooskrbo ter poudarja pomen prehrane za zdravje. S sistemom podeljevanja pravice do uporabe certifikata kakovosti za prehranske izdelke, rokodelske izdelke, jedi in pijače, postrežene na gostinski način, ter hiše gastronomije povezuje lokalne ponudnike. Fokus naših izdelkov je torej na lokalnih ponudnikih. Vaši izdelki tako torej ne bi ravno sodili v našo ponudbo.

Na vaših izdelkih se opazijo simboli slovenske narodne noše (nagelj), prav tako so razvidni ključni elementi iz zgodovine (baker, lan).

Glede na zanimivost in unikatnost izdelkov menim, da bi izdelki bili zanimivi za prodajo.

In kot že omenjeno zgoraj, smo usmerjeni k prodaji izključno slovenskih spominkov.

(TIC Laško)

Ali bi vi naš izdelek prodajali?

V naših TIC-ih v Portorožu in Piranu imamo precej majhen izbor prodajnih izdelkov in zato stremimo k prodaji lokalnih izdelkov (Primorska regija), tako da vsaj zaenkrat prodaja vaših izdelkov ne pride v poštev.

Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine?

Opazimo slovenski ornament....

Ali opazite simbole slovenske narodne noše?

Niti ne.

Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov?

Menimo, da bi bili izdelki zanimivi za prodajo (bolj butične narave).

Ali že prodajate slovenske spominke?

Da.

(TIC Portorož)

Pozdravljena,

vaša ideja izdelave torbic se nam zdi zanimiva, vendar mogoče niso docela prepoznavni slovenski motivi, niti ni jasno, zakaj ste uporabile lan in baker.

Vsekakor še naprej razvijajte idejo, v našem TIC-u smo sicer bolj lokalno usmerjeni, vendar prodajamo spominke tudi s splošno slovensko vsebino, tako da bi prišle v poštev tudi vaše torbice.

(TIC Novo mesto)

Ali bi vi naš izdelek prodajali?

Ne, žal se ne bi odločili za prodajo tega izdelka.

Ali vidite ključne elemente iz naše zgodovine?

Lan, les.

Ali opazite simbole slovenske narodne noše?

Nagelj.

Ali menite, da bi se ljudje zanimali za nakup teh izdelkov?

Obiskovalci po navadi opazijo zanimivo stvar, kot je npr. vaš izdelek, a se iz različnih vzrokov (namen, cena, uporabnost) zelo različno odločajo.

Ali že prodajate slovenske spominke?

Da, dokaj širok nabor različnih spominkov, od splošnih slovenskih do lokalnih.

(TIC Žalec)